

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiantur ...

Continens Librum Quartum & Quintum Decretalium

**Axel, Johannes Honorius van
Coloniae Agrippinae, 1656**

Titulus XXIII. De delictis puerorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61572)

per gratiam & ex charitate, an vero ex præmio comparata sit eorum amicitia, c. 1. *hoc tit. & ibi gloss. pen. mag. Pan. & Can.* Quando autem super crimine transigi possit, dixi tit. de transact. 3. Absolutio obtenta de criminibus illatis per collusionem, non impedit facultatem, iterum ex integro accusandi & inquirendi de eisdem criminibus, c. *fin hoc tit. confitio de prioris accusatoris prævaricatione, l. prævaricationis ff. de prævaricat.* 4. Clerici qui super beneficiis à se quiete possessis per collusionem nomine transactionis solvunt pensiones annuas aliis, ut post mortem eorum in beneficiis illis, super quibus collusio facta est, jus sibi valeant vindicare, perpetuo dictis beneficiis spoliantur, c. *audivimus hoc tit.* quia satis esset iniquum, si fraus & dolus quæ in præjudicium viris episcopi ordinarii collatoris & aliorum nitantur committere, in eorum non redundaret incommodum & jacturam, l. 1. *l. nec ex dolo ff. de dolo l. non fraudantur l. nemo ff. de reg. jur. & ibi gloss. alleg. concord.*

Titulus XXIII.

De delictis puerorum.

SVMMARIA.

- 1 PVERIS attribuitur omne peccatum furtum, perjurium, mendacium præter delictum carnis.
- 2 PVERITIA incipit à septennio, & finitur in masculo in decimo quarto anno, & in femina, in duodecimo anno, infra septennium infantia nuncupatur.
- 3 PVERI non ita severe sunt puniendi, sicut maiores.
- 4 Idem obinet in minoribus, quando delictum non ex animo, sed extra venit, & sic pro-

pter minorenitatem probanda sunt circumstantia, quæ dolum excludunt.

- 5 Puer percutiens clericum, incidit in excommunicationem, sed absolvit eum episcopus.
- 6 INFANTIBVS nullum delictum imputatur.
- 7 PATER non tenetur pœnam pecuniariam, in qua condemnatus fuit filius, ob delictum solvere, ex legitima vel alimentu filio debitis.

DELICTA & à maioribus 25. annis & à minoribus commissa punienda sunt, nam pueris ꝑ attribuitur omne peccatum, 1 furtum, perjurium, mendacium & c. quibus pueris ætas plena est, præter delictum carnis, c. 1. *hoc tit. l. si minor. ff. de adult. stuprum in puero committi potest, l. stuprum ff. de adult. pueritia ꝑ incipit à septennio, & finitur in masculo in decimo quarto anno, & in femina in duodecimo anno, infra septennium infantia nuncupatur, l. si infanti C. de jur. delib. & ibi nor. DD. §. pupillus & ibi gloss. in verb. infans & verb. infantia proximus & DD. Instir. de inutil. stipulat. gloss. in proem. lib. 6. in verb. perfectus & ibi Canon. Pan. in rubric. huius tit. n. 1. & ibi Canon. Ioann. de Anan. c. 1. nu. 4. hoc tit.*

Pueri ꝑ non ita severe sunt puniendi sicut maiores, quia ætas excusat à tanto, non à toto, c. 1. in fine & c. 2. & ibi gloss. in verb. multum hoc tit. l. auxilium §. 1. ff. de minor. 25. annis l. impunitas C. de pœnis, quando non sunt doli capaces, l. 1. & ibi gloss. in verb. minores & gloss. seq. C. si adversus delict. l. pupillum ff. de reg. jur. l. impuberem ff. de furt. & ibi DD. Idem obinet in minoribus, ꝑ quando delictum non ex animo, sed extra venit, l. 1. C. si advers. delict. & ibi gloss. in verb. extra venit, & DD. Bart. in l. si quis in tantam num. 7. & 8. C. und e

unde vi, & ibi DD. qui excusant minorem 18. annis à pœna dicta legis Decian. conf. 24. vol. 4. excusat minorem 18. annis furem à furca, vol. 2. l. 1. §. fin. & ibi gloss. in ver. non tenentur ff. comm. mod. l. fere in omnibus ff. de reg. jur. & sic præter minorenitatem, probandæ sunt circumstantiæ, quæ dolum excludant, nam sicut in delictis & furtis dolo commissis, minoribus per in integrum restitutionem non subuenitur, l. in summa §. nunc videndum l. auxilium. ff. de minorib. ita nec in pœna particitur propter ætatem, etiam pupillo pubertati proximo, l. excipiantur junctâ l. 1. §. quaestionem vers. potuisse ff. de SC. Syll. & c. §. 1. & ibi gloss. & DD. Instit. quib. mod. tut. finit. l. si arroganti ff. de tut. Grammat. decis. 48. qui loquitur in minore 20. annorum condemnato ad furcas, ob multiplicata furta minimarum summarum pecunia. Contrarium quod pœna furti mitiganda sit in minore, 25. annis consuluit Rolan. conf. 77. per tot. vol. 3. Puer percuciens clericum, incidit in excommunicationem, sed absoluit eum episcopus, & propter ætatem non debet accedere sedem apostolicam pro absolutione, sive ante, sive post pubertatem postulet se absolui, c. 1. in fin. de sent. excomm. Pan. in c. 2. sub nu. 4. hoc tit. Fran. Marc. quest. 613 par. 1. Infantibus ÷ nullum delictum imputatur, l. infans ff. ad leg. Cornel. de sicariis & c. c. illud 15. quest. 1. §. pupillus In-7 stit. de inutil. stipul. & ibi DD. Pater ÷ non tenetur pœnam pecuniarum, in qua condemnatur filius ob delictum, soluere ex legitima aut alimentis filio debitis, c. 2. hoc tit. & ibi Pan. in 2. nos. l. 1. C. ne filius pro patre & c. nisi in quantum pater locupletior factus est ex delicto filii, l. licet §. ex furtiva ff. de pecul. quia vivente patre legitima non potest separari à bonis patris, l. 1. §. si impuberi ff. de collat. honor. & quamvis pater teneatur alere filium, tamen æ alienum non cogitur exol-

vere, l. si quis à liberis §. si mater in fine ff. de lib. agnosc. & alien. & c.

Titulus XXIV.

De clerico venatore:

SUMMARIÆ.

- 1 VENATIO triplex est oppressiva hominum, clericis semper prohibita.
- 2 Arenaria quæ fit in arena cum feris indomitis, etiam clericis indistincte prohibita.
- 3 Saltuosa & clamosa quæ fit cum canibus, falconibus, accipitribus, clericis illicita etiam pauperibus, nisi jus venandi eis competat ex fundatione aut causa necessitatis, vel rarissime venentur causa recreationis.
- 4 Quædam est venatio, quæ fit cum retibus aut laqueis, & hæc licita est clericis.
- 5 CLERICORVM qui sapius venatione detinentur pœna, variatur ex qualitate clericorum, episcopus tribus mensibus à communione, presbyter duobus, diaconus vero ab omni officio per sententiam suspenditur, clerici constituti in minoribus & beneficiati arbitrio episcopi.

HVNC subjicit compilator de specialibus delictis clericorum, & 1. de venatione, quæ triplex ÷ est, gloss. 1. in c. qui venatoribus 1. 86. distinct. Panorm. in c. 1. nu. 1. hoc tit. Fran. Marc. q. 529. par. 1. per totum, una oppressiva hominum clericis semper prohibita, quia non debent pugnare, etiam contra infideles, c. ex multa §. fin. de vos. & c. c. petitio de homicid. vol. vel cas. laicis permiffa, quando movent bellum justum, c. fin. in fine distinct. 6. c. sicut et. 3. de jurejur. Alia arenaria, ÷ quæ fit in arena cum feris indomitis, 2.